

בש"פ 3573/18 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3573/18

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני
5. פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ח באייר התשע"ח (13.5.2018)

בשם המבקשת: עו"ד ורד חלאוה; עו"ד צחי הבדלי;
עו"ד ארז הכטנברג

בשם המשיב 1: עו"ד בנצי קבלר; עו"ד יקי קהן;
עו"ד פולינה מלצר

בשם המשיב 2: עו"ד ירון ברזילי; עו"ד ניר זנו

עמוד 1

עו"ד רצון דרחי; עו"ד אליקה לוין

בשם המשיבים 3-4:

עו"ד תמיר סננס

בשם המשיב 5:

החלטה

1. בקשה חמישית להארכת מעצרו של המשיבים 1-4 בתשעים ימים, ובקשה שישיית להארכת מעצרו של המשיב 5 באיזוק אלקטרוני בתשעים ימים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 15.5.2018 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 48914-08-16 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

2. עובדות כתב האישום וההליכים המשפטיים פורטו בהרחבה במסגרת החלטות קודמות של בית משפט זה בבקשות להארכת מעצרו של המשיבים, ולפיכך אחזור על עיקרי הדברים בלבד. אציין כי ההחלטה האחרונה ניתנה על ידי השופטת ע' ברון בבש"פ 1087/18, ביום 1.3.2018 (להלן: ההחלטה האחרונה). בתמצית יאמר כי ביום 21.8.2016 הוגש נגד המשיבים כתב אישום, וביום 31.8.2016 הוגש כתב אישום מתוקן, הכולל עשרה אישומים. מכתב האישום עולה כי המשיבים השתייכו לחבורות עברייניות וביצעו את העבירות המיוחסות להם במסגרת היריבות ביניהן, וזאת על מנת לפגוע במי שנחשד על-ידי המשיבים כפוגע באינטרסים של חבורתם או כמסייע לחבורה יריבה. המשיבים הואשמו במגוון עבירות חמורות, כדלהלן:

המשיב 1 הואשם בביצוע שתי עבירות רצח בכוונה תחילה; חבלה בכוונה מחמירה; שתי עבירות קשירת קשר לביצוע פשע (רצח); ושתי עבירות בנשק (החזקה). המשיב 2 הואשם בביצוע עבירת רצח בכוונה תחילה; וקשירת קשר לביצוע פשע (רצח). המשיב 3 הואשם בביצוע עבירת רצח בכוונה תחילה; שלוש עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח); סיוע לאחר מעשה (רצח); ועבירות בנשק (ניסיון ייצור והחזקה). המשיב 4 הואשם בביצוע שתי עבירות קשירת קשר לביצוע פשע (רצח); סיוע לרצח; קשירת קשר לביצוע פשע (חבלה בכוונה מחמירה); עבירות בנשק (ניסיון ייצור והחזקה); וקשירת קשר לביצוע פשע (פריצה לרכב בכוונה לבצע גניבה). המשיב 5 הואשם בסיוע לרצח; קשירת קשר לביצוע פשע (רצח); קשירת קשר לביצוע פשע (פריצה לרכב בכוונה לבצע גניבה); עבירות בנשק (נשיאת נשק ואביזר ו/או תחמושת); חבלה במזיד (לרכב); פריצה לרכב (בכוונה לבצע גניבה או פשע); וגניבה מרכב.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בדיון ביום 22.5.2017 הסכימו המשיבים 3-5 למעצרו עד תום ההליכים. בהחלטה מיום 15.1.2018 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב 2 עד תום ההליכים. באשר למשיב 1, טרם התקיים דיון סופי בבקשת המדינה לעצרו עד לתום ההליכים, זאת בשל עיכוב בהסדרת ייצוגו ובהעברת חומרי החקירה לידי בא-כוחו, וכן בשל בקשת המבקשת לאחד את הדיון בבקשת המעצר עד לתום ההליכים נגדו עם תיק אחר שהוגש בו כתב אישום נוסף נגד המשיב 1.

4. המבקשת מנמקת את בקשתה במסוכנותם הרבה של המשיבים, כפי שזו עולה מעובדות כתב האישום, המייחס להם אישומים מהחמורים שבספר החוקים, והתנהלות שכל תכליתה ביצוע עבירות פליליות. כן מציינת המבקשת כי למשיבים עבר פלילי, וכי פרט למשיב 2, כל המשיבים ריצו עונשי מאסר בפועל. המבקשת טוענת עוד כי למסוכנות האמורה מתווסף החשש כי שחרור המשיבים עלול להוביל לשיבוש הליכי החקירה, בין אם באמצעות השפעה על עדי התביעה, ובין אם באמצעות פגיעה אלימה בעדי המדינה.
5. המבקשת מנמקת את הימשכות ההליכים בתיק עד כה בכך שמדובר בתיק מורכב, שבו מספר רב של אישומים, מאות עדי תביעה ובכללם עדי מדינה, וחומר חקירה רחב היקף. לכך התווסף, כך נטען, עיכוב של חודשים ארוכים בהסדרת ייצוג המשיבים בתיק, ועיכוב נוסף על רקע צירופו של נאשם 7 לתיק, אשר ייצוגו טרם הוסדר. המבקשת מדגישה כי נכון לעת הזו, קבוע דיון תזכורת בתיק ליום 22.5.2018, כי שמיעת הראיות תחל בחודש יולי הקרוב, וכי זו תתקיים פעמיים בשבוע עד לחודש יולי 2019.
6. בדיון שהתקיים לפניו ביום 13.5.2018 חוזרת המבקשת על טענותיה כמפורט לעיל. לעניין העברת חומר הראיות למשיבים, טוענת המבקשת כי מרבית חומרי החקירה הועברו לעיונם של באי-כוח המשיבים כבר באוקטובר 2016, ולאחרונה הומצא חומר נוסף שאינו משמעותי להגנת המשיבים. עוד טוענת המבקשת כי ניתן יהיה להתחיל את הליך שמיעת ההוכחות כמתוכנן, בחודש יולי 2018, וכי אף אם ייצוגו של הנאשם 7 לא יוסדר, לא יהא בכך כדי לעכב את שמיעת התיק, שכן תחילה יישמעו עדים שאינם נוגעים לנאשם זה.
7. המשיבים מתנגדים לבקשה וטוענים כי האשם להימשכות ההליכים רובץ כולו לפתחה של המבקשת, אשר אף נכון להיום, טרם המציאה לעיונם את מלוא חומר החקירה. עוד נטען כי המבקשת היא שהחליטה לצרף את נאשם 7 בשלב מאוחר, וכי אף בשל כך, לא יהיה ניתן להתחיל את הליך שמיעת ההוכחות בחודש יולי 2018 כמתוכנן. בהתאם לאמור, המשיבים טוענים כי לנוכח חלוף הזמן ממועד מעצרו והצפי לסיום ההליכים בתיק רק בעוד מספר שנים, נעה נקודת האיזון לעבר שחרורם של המשיבים. לפיכך, לטענתם, יש לדחות את הבקשה או לכל הפחות להורות על קבלת תסקיר מעצר בעניינם ולבחון שחרורם לחלופת מעצר.
- המשיב 1 מוסיף וטוען כי פנייתו למבקשת לקבלת חומר חקירה נוסף, עוד מיום 16.4.2018, טרם נענתה על-ידה. המשיב 2 מוסיף אף הוא וטוען כי מצבו שונה ממצבם של יתר המשיבים, שכן מיוחס לו אישום אחד בלבד מתוך עשרת האישומים שבהם הואשמו המשיבים, וכן בשל כך שבשונה מחלק מהמשיבים האחרים, ייצוגו הוסדר עם תחילת ההליכים והוא לא ביקש בקשת דחייה באף שלב של ההליך. כן נטען כי עברו הפלילי אינו משמעותי, ולראיה מעולם לא ריצה עונש מאסר. המשיבים 3-4 טוענים כי כבר היו מצויים במעצר ארוך בהליך קודם, אשר בסופו של ההליך זוכו מהאישומים נגדם. לטענתם, בין היתר בשל כך, הארכת מעצר נוספת תהיה בעלת משמעות הרסנית במיוחד עבורם.
- המשיב 5 טוען כי מעצר באיזוק אלקטרוני כמוהו כמעצר רגיל לכל דבר ועניין, וכי אף הוא היה עצור עד תום ההליכים בתיק אחר שבסופו של ההליך הוא זוכה ולטענתו, יש להתחשב אף בכך. עוד נטען כי אחד הנאשמים האחרים, הנאשם 6, שהואשם בעבירות דומות, כבר שוחרר ממעצר בית כיוון שבית המשפט קבע כי נקודת האיזון השתנתה, ולדבריו כך גם ראוי לקבוע גם בעניינו.

8. לאחר עיון בחומר הרלבנטי, ומששמעתי את באי-כוח הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצרם של המשיבים להתקבל.

9. ההלכה היא כי במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, בית המשפט נדרש לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות, לנוכח חזקת החפות העומדת לו כל עוד לא הוכחה אשמתו, לבין האינטרס שבשמירה על ביטחון הציבור ועל תקינות ההליך הפלילי. במסגרת מלאכת האיזון יש לשקול בין היתר, מחד גיסא, את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, חומרת העבירות המיוחסות לו וכן את החשש כי ישבש הליכי משפט או כי יחמוק מן הדין. מאידך גיסא, יש לשקול את פרק הזמן אשר חלף מעת שהנאשם נעצר, את קצב התקדמות ההליך בעניינו וכן את הצפי להימשכות ההליכים, וזאת על מנת לבחון את מידת הפגיעה בחירותו. ככל שתקופת מעצרו של הנאשם מתארכת, נעה נקודת האיזון לעבר זכותו לחירות, ומשקלה של חזקת החפות גוברת. בתוך כך, ובשים לב למכלול השיקולים האמורים, יבחן בית המשפט את האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר (בש"פ 5456/15 מדינת ישראל נ' רובין, פסקה 11 (17.8.2015); בש"פ 1467/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל (1.3.2017); בש"פ 9394/17 מדינת ישראל נ' שמואל, פסקה 10 (7.12.2017); בש"פ 9567/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (19.12.2017); בש"פ 10055/17 מדינת ישראל נ' כולי, פסקה 10 (1.1.2018); בש"פ 1281/18 מדינת ישראל נ' כחלון, פסקה 13 (11.03.2018) (להלן: עניין כחלון)).

10. יישום הלכות אלה על ענייננו מוליך, כאמור, למסקנה כי יש להיעתר לבקשה.

את עיקר יהבם משליכים המשיבים על התארכות ההליכים עד כה, ובצדק, שכן חלף פרק זמן ניכר, ואף ניכר מדי, וטרם החל שלב ההוכחות בתיק. הדברים נכונים ביתר שאת בנוגע למשיב 1, לגביו טרם ניתנה החלטה בנוגע למעצרו עד לתום ההליכים. לעניין זה כבר נפסק כי על בית משפט הדן בבקשה למעצרו של אדם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מוטלת החובה להכריע בבקשה בתוך זמן סביר ולעיתים אף על בסיס עיקר חומר הראיות (בש"פ 2580/16 מדינת ישראל נ' וואהל, פסקה 33 (12.4.2016)). כן נפסק כי מצב זה חורג מהמנגנון הקבוע בחוק המעצרים, וישנו קושי להשלים עם מציאות שכזו (בש"פ 4910/17 מדינת ישראל נ' סולמי, פסקה 7 והאסמכתאות המובאות שם (29.6.2017); עניין כחלון, פסקה 14). עם זאת, חשוב להדגיש כי בית משפט זה כבר נדרש בעבר להכרעה בבקשות להארכת מעצר בנסיבות בהן טרם ניתנה החלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים. במקרים אלו, נפסק כי ניתן להניח, לצורך ההכרעה בבקשה להארכת המעצר בלבד, כי בידי המבקשת מצויות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לנאשם ((ראו: בש"פ 5224/16 מדינת ישראל נ' שירזי (4.8.2016); עניין כחלון, פסקה 16)). כך אנהג גם במקרה דנן לגבי המשיב 1.

11. אף שיש להצר על התמשכות ההליכים בתיק, נקבע לא אחת כי חלוף הזמן כשלעצמו אינו מאיין את משקל האינטרסים הציבוריים, אלא יש לבחון את הנסיבות בכללותן על רקע השיקולים הרלבנטיים, לרבות מסוכנות המשיבים (ראו: בש"פ 4744/15 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 6 (20.9.2015)).

לפיכך, עלינו לבחון לא רק את משך ההליכים, אלא אף את מסוכנותם של המשיבים. נדמה כי לנוכח חומרת המעשים המיוחסים למשיבים, אין חולק כי המסוכנות הנשקפת מהם היא ברף העליון. כאמור, על פי האישומים, המשיבים פעלו במסגרת חבורות עברייניות, וביצעו את העבירות המיוחסות להם על מנת לפגוע בבני חבורות עברייניות אחרות. מהמשיבים 1-3 המואשמים, בין היתר, בביצוע עבירות רצח, נשקפת רמת מסוכנות לכאורית גבוהה במיוחד עקב העבירות המיוחסות להם. אין צורך להכביר מילים על מסוכנותה הרבה של עבירת הרצח, בהיותה מהעבירות החמורות בספר החוקים (ראו: בש"פ 1363/18 מדינת ישראל נ' טחימר, פסקה 10 (21.2.2018)); עניין כחלון, פסקה 17)). כמו כן, אין להקל ראש בחומרת המעשים המיוחסים למשיבים 4-5, אשר הואשמו, בין היתר, בסיוע לרצח ובקשירת קשר לביצוע רצח. נדמה, אפוא, כי במקרה זה מסוכנותם של המשיבים ברורה.

12. בנוסף לאמור, ועל אף שקצב התקדמות ההליכים בתיק זה עד כה רחוק מלהשביע רצון, נראה כי עיקר חומר החקירה נמסר לבאי-כוח המשיבים, וכי ישנו צפי ממשי ומציאותי לתחילת הליך שמיעת ההוכחות בחודש יולי הקרוב.

13. בנסיבות אלה, ובהתייחס למכלול השיקולים הרלוונטיים, הגעתי לכלל מסקנה כי לעת הזו לא ניתן לקבוע כי הוסטה נקודת האיזון לכיוון זכות המשיבים לחירות, וכי זכות זו גוברת על האינטרס שבשמירה על שלומם וביטחונם של הציבור.

14. סוף דבר: אני מורה על הארכת מעצרם של המשיבים 1-4, ומעצרו של המשיב 5 באיזוק אלקטרוני, בתשעים ימים החל מתאריך 15.5.2018, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 48914-08-16 בבית משפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י' בסיון התשע"ח (24.5.2018).

ש ו פ ט ת